

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันที่มีแนวโน้มการนำเข้ากุหลาบจากต่างประเทศ โดยมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นจาก 12.98 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2550 เป็น 91.91 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2555 แสดงให้เห็นถึงความต้องการของผู้บริโภค ในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สถานะการแข่งขันด้านการตลาดของกุหลาบ มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างเร็ว โดยมีกุหลาบจากแหล่งผลิตใหญ่เข้ามามากมาย เช่น เคนย่า ฮอลแลนด์ เอกวาดอร์ และโคลัมเบีย เป็นต้น ซึ่งในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558 เป็นช่วงที่ในยุโรปมีอากาศอบอุ่น ดอกไม้มีราคาถูกรวมกับค่าเงินบาทแข็งค่า ทำให้ผู้ค้าส่งบางรายมีการนำเข้ากุหลาบจากประเทศฮอลแลนด์มากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการนำเข้ากุหลาบจากประเทศจีน ซึ่งมีคุณภาพดอกที่ดีและตรงตามความต้องการของตลาดในประเทศไทยมาก ดังนั้น สถานการณ์ดังกล่าวจึงมีผลกระทบโดยตรงต่อเกษตรกรผู้ปลูกกุหลาบในประเทศไทย

สำหรับการส่งเสริมปลูกไม้ดอกไม้ประดับของมูลนิธิโครงการหลวง มีการส่งเสริมในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 19 แห่ง จำนวน 66 ชนิด แบ่งเป็นไม้ดอก 50 ชนิด และไม้ประดับ (ไม้ใบ) 16 ชนิด จากข้อมูลของฝ่ายงานไม้ดอก พบว่า ในปี พ.ศ.2557 มีมูลค่าจากการจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับผ่านตลาดมูลนิธิโครงการหลวงถึง 35 ล้านบาท ซึ่งกุหลาบถือว่าเป็นไม้ดอกที่มีมูลค่าจากการจำหน่ายเป็นอันดับที่ 1 (ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 จนถึงปัจจุบัน) ในปี พ.ศ. 2558 เกษตรกรในพื้นที่มูลนิธิโครงการหลวง ได้แก่ ศูนย์ฯ ท่งเร้า สถานีฯ อินทนนท์ อ่างช้าง และปางดะมีพื้นที่การปลูกกุหลาบรวมทั้งสิ้น 133.74 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกทั้งหมด 69 ราย มีปริมาณการผลิตกุหลาบ 1,024,900 ดอก คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 13,729,510 บาท แต่ในปี พ.ศ. 2558 มีปริมาณการจำหน่ายกุหลาบลดลงเหลือ 729,781 ดอก คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 9,687,362 บาท ทั้งนี้เนื่องจากเริ่มมีกุหลาบเคนย่าเข้ามาแข่งขันด้านการตลาด ดังนั้น มูลนิธิโครงการหลวงจึงมีการปรับปรุงคุณภาพกุหลาบให้ใกล้เคียงกับกุหลาบพันธุ์ดังกล่าว เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางการตลาด (ฝ่ายงานไม้ดอก, 2558)

ในปัจจุบันฝ่ายงานไม้ดอก มูลนิธิโครงการหลวงได้ส่งเสริมกุหลาบที่นำเข้าจากประเทศฮอลแลนด์จำนวน 18 พันธุ์ โดยนำเข้าในปี พ.ศ.2547 จำนวน 9 พันธุ์ (ใช้เป็นต้นพันธุ์มาแล้ว 10 ปี) และปี พ.ศ. 2555 จำนวน 9 พันธุ์ แต่พบว่า กุหลาบบางพันธุ์ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด อีกทั้งไม่ทนทานต่อโรคและแมลงศัตรู การปรับปรุงพันธุ์เพื่อให้ได้กุหลาบพันธุ์ใหม่ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษานาน อาจไม่ทันกับสถานการณ์ของตลาด ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้มีการทดสอบกุหลาบพันธุ์ใหม่จากต่างประเทศ (ชุดที่ 1) ที่เหมาะสมสำหรับการผลิตเป็นการค้าบนพื้นที่สูง โดยนำเข้ากุหลาบพันธุ์ฮอลแลนด์จำนวน 4 กลุ่มสี ได้แก่ สีแดง สีขาว สีชมพู และสองสี สีละ 3 พันธุ์ รวม 12 พันธุ์ ปลูกเปรียบเทียบกับพันธุ์การค้าเดิม 4 พันธุ์ ปลูกทดสอบในโรงเรือนควบคุมอุณหภูมิที่สถานีเกษตรหลวงปางดะ โดยใช้วิธีปลูก 2 วิธี ได้แก่ ปลูกลงดินและปลูกในซบสเตรท จากผลการดำเนินงานเป็นเวลา 4 เดือน (ฤดูฝน) พบว่า กุหลาบที่ปลูกในซบสเตรท มีการเจริญเติบโตที่ดีกว่าการปลูกลงดิน โดยมีการเจริญเติบโตแตกต่างกัน ดังนี้ กลุ่มสีแดง พันธุ์ Red Crown มีการเจริญเติบโตดีที่สุดทั้งปลูกในซบสเตรทและปลูกลงดิน กลุ่มสีขาวเมื่อปลูกในซบสเตรทพันธุ์ Ice Bear มีการเจริญเติบโตดีที่สุด กลุ่มสีชมพูเมื่อปลูกในซบสเตรท พบว่าพันธุ์ Lovely Dolomiti มีการเจริญเติบโต

มากที่สุด กลุ่มสองสี พบว่าพันธุ์ Jumilia มีการเจริญเติบโตดีที่สุด และในปีดังกล่าวได้นำเข้ากุหลาบพันธุ์ฮอลแลนด์จำนวน 5 กลุ่มสี ได้แก่ สีแดง สีขาว สีชมพูอ่อน สีชมพูเข้ม และสีอื่นๆ สีละ 6 พันธุ์ รวม 30 พันธุ์ มาทดสอบเพิ่มเพื่อหาพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับผลิตเป็นการค้าบนพื้นที่สูง (วชิระและเกียมศักดิ์, 2558)

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ได้ศึกษาและทดสอบการเจริญเติบโต การให้ผลผลิต และคุณภาพของกุหลาบ 12 พันธุ์ใหม่ 4 กลุ่มสี (ปลูกในปี พ.ศ.2558) ในฤดูหนาวและฤดูร้อน จากผลการดำเนินงานพบว่ากุหลาบที่ปลูกในชั้นสเตรทมีการเจริญเติบโตที่ดีกว่าการปลูกลงดิน โดยกุหลาบที่มีศักยภาพสามารถทดแทนพันธุ์ส่งเสริมได้ มี 7 พันธุ์ใหม่ ดังนี้ กลุ่มดอกสีแดง คือ พันธุ์ Red Crown, กลุ่มดอกสีขาว คือ พันธุ์ Ice Bear และ Dolomiti, กลุ่มดอกสีชมพู คือ พันธุ์ Lovely Dolomiti และ Sweet Dolomiti และกลุ่มดอกสองสี คือ พันธุ์ Jumilia และ Boulevard และได้ศึกษาการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของกุหลาบ 30 พันธุ์ใหม่ 5 กลุ่มสี (ชุดที่ 2) โดยปลูกในปี พ.ศ.2559 ในฤดูร้อนและฤดูฝน พบว่า มีพันธุ์ที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีในแต่ละกลุ่มสี มีดังนี้ กลุ่มดอกสีแดง คือ พันธุ์ Myrna⁺, Revelation⁺ และ Fuego⁺ กลุ่มดอกสีขาว คือ พันธุ์ Lemontov⁺, White Soda⁺ และ Santorini⁺ กลุ่มดอกสีชมพูอ่อน คือ พันธุ์ Sorbet Avalanche และ Something Sweet กลุ่มดอกสีชมพูเข้ม คือ พันธุ์ Candy Avalanche⁺, Club⁺ Pink และ All 4 love⁺ สำหรับกลุ่มสีอื่นๆ คือ พันธุ์ Peach Avalanche⁺, Pearl Avalanche⁺ และ Avantique⁺ (วชิระ และเกียมศักดิ์, 2559) อย่างไรก็ตาม กุหลาบพันธุ์ใหม่ ชุดที่ 1 ยังจำเป็นต้องทดสอบความเหมาะสมของพันธุ์ต่อการให้ผลผลิตและคุณภาพผลผลิตในสภาพแปลงปลูกจริง รวมไปถึงประเมินการยอมรับของกุหลาบพันธุ์ใหม่ของเกษตรกรและศักยภาพการตลาด ส่วนกุหลาบพันธุ์ใหม่ ชุดที่ 2 ยังจำเป็นต้องศึกษาการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตในฤดูหนาวและฤดูร้อน เพื่อให้ครบตลอดฤดูกาลผลิตทั้งปี สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาการปลูกไม้ดอกบนพื้นที่สูงของมูลนิธิโครงการหลวงต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อทดสอบการปลูกกุหลาบพันธุ์ใหม่ ชุดที่ 1 ในสภาพแปลงปลูกจริงช่วงฤดูหนาวและฤดูร้อน
- 2.2 เพื่อศึกษาและทดสอบการปลูกกุหลาบพันธุ์ใหม่ ชุดที่ 2 ในฤดูหนาวและฤดูร้อน

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ทดสอบการปลูกกุหลาบพันธุ์ใหม่ ชุดที่ 1 จำนวน 7 พันธุ์ใหม่ 4 กลุ่มสี ดังนี้ กลุ่มดอกสีแดง คือ พันธุ์ Red Crown, กลุ่มดอกสีขาว คือ พันธุ์ Ice Bear และ Dolomiti, กลุ่มดอกสีชมพู คือ พันธุ์ Lovely Dolomiti และ Sweet Dolomiti และกลุ่มดอกสองสี คือ พันธุ์ Jumilia และ Boulevard ในสภาพแปลงปลูกจริงช่วงฤดูหนาวและฤดูร้อน

3.2 ศึกษาและทดสอบการปลูกกุหลาบพันธุ์ใหม่ ชุดที่ 2 จำนวน 30 พันธุ์ใหม่ 5 กลุ่มสี คือ กลุ่มดอกสีแดง กลุ่มดอกสีขาว กลุ่มดอกสีชมพูอ่อน กลุ่มดอกสีชมพูเข้ม และกลุ่มสีอื่นๆ ในฤดูหนาวและฤดูร้อน